

سُورَةُ لُقْمَانَ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ آرَبَعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ۱ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۲ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّلْمُحْسِنِينَ ۳ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۴ أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ۵ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ بَغْيِرَ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۶
وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَوَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ
فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّرَهُ بَعْدَآبِ آيَاتِنَا ۷ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ النَّعِيمِ ۸ خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۹ خَلَقَ السَّمَوَاتِ بَعْيِرَ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَقَالُوا فِي
الْأَرْضِ رَوَاسِي أَنْ تُمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ۱۰ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ
فَارُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۱۱

LOKMÂN SÛRESİ

-LOKMÂN (a.s.) BÖLÜMÜ-

Esirgeyen, bağışlayan Allah'ın adıyla,

1- Elif, Lâ, Mîm.

2- Bunlar, bilgeliğin ta kendisi olan bu Kur'an'ın âyetleri,

3- Allah'ın rızâsı peşinde olanlara doğru yolu gösterip cennete ulaştırmaktadır.

4- Allah'ın rızâsı peşinde olanlar namaza hakkıyla devam ederler, zekât verirler ve âhîret gününe bütün kalpleriyle inanırlar,

5- İşte onlar rablerinin gösterdiği doğru yoldadırlar. İşte onlar arzuldıkları başarıya ulaşanlardır.

6- Bazı insanlar ise Allah'ın yolundan ahâliyi uzaklaştırmak için o yolla alay ederek asılsız boş sözlere para dökerler akletmeksizin. İşte onlar için çok aşağılayıcı bir azap vardır.

7- Onlardan birine âyetlerimiz okunduğunda sanki kulakları gerçeğe tıkanmış, sanki onu hiç işitmemiş gibi kibirlenerek kaçınır. Ey ümmî nebî! Bu yüzden çok acı veren bir azap ile müjdele onu!

8- Gerçek şu ki iman edip Allah'ın rızâsına uygun davrananlara Naîm cennetleri vardır,

9- Sonsuza kadar orada kalacaklardır. Allah'ın vaadi kesindir. O her dilediğini yapacak güçtedir, mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır.

10- Allah, görmekte olduğunuz gökleri direksiz olarak yarattı. O sizi şiddetli bir şekilde sarsar diye yeryüzüne dağlar yerleştirdi. O, orada her türlü canlıyı yaratıp yaydı. Biz gökten yağmurunu lütfumuzla yağdırıp ardından da yeryüzünde her türlü faydalı bitkiyi yetiştirdik.

11- Allah'ın yarattığı bunlardır. O'nun hâricinde tapındıklarınızın ne yarattığını gösterin bana? Hiçbir şey gösteremezler, müşrikler çok alenî bir şekilde doğru yolun dışındadırlar.

12- Andolsun ki Lokmânî, ‘Yalnızca Allah’a minnet et’ emrine uyumlu amel etmede başarılı kıldık. Her kim minnet duyarsa yalnızca kendi lehine minnet duyar, kim de nankörlük ederse bilsin ki Allah’ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur yalnızca hamdedilmeye lâyıktır.

13- Bir vakit Lokmân oğluna öğüt vererek, ‘Yavrucuğum! Allah’a ortak koşma! Hiç şüphesiz şirk en büyük günahdır’ demişti.

14- Biz insana, ana-babasına şefkatle davranmasını emrettik. Annesi hamileliğinde onu gücü tükenene kadar taşıdı, onun süttten kesilmesi de iki yıl içindedir. İnsana yalnızca bana minnet etmesini ve ana-babasına da minnet duymasını emrettik. Sonunda da sorgulanmak için huzuruma varacaksınız.

15- Eğer içyüzünü hiç bilmediğin bir konuda bana ortak koşman için seni zorlarlarsa bu konuda onlara uyma. Bu dünyada onlara İslâmî toplum kurallarına göre davran. Bana tövbe edip rızâmı dileyenlerin yoluna uy. Sorgulanmak için hepimiz huzuruma döneceksiniz. Sonra da yapmakta olduğunuz şeyleri size delilleriyle göstereceğim.

16- Lokmân oğluna dedi ki: ‘Yavrucuğum! Bil ki yaptığın iyilik ve kötülük hardal tanesi ağırlığı da olsa bir kayanın

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ
قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعِطُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَضَيْنَا لِلْبَنَانِ الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا
عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِضَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ
الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ
مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَنَا تَكَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَطَيْفٌ حَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تَصْعَقْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمَسَّ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَأَقِصِدْ فِي مَشْيِكَ
وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

içinde veya göklerde ya da yerin derinliklerinde de gizlense Allah onun hesabını soracaktır. Kesinlikle Allah en uygun olanı verendir, her şeyin de farkındadır.’

17- ‘Yavrucuğum! Namaza hakıyla devam et. İslâmî toplum kurallarını emret, dinin onaylamadığı davranışları engelle. Başına her ne gelirse gelsin, sebat et. Kesinlikle bunlar sarsılmaz bir imanın özelliklerindedir.’

18- ‘İnsanları hor görme ve kurum satarak yürüme. Elbette ki Allah, kibirlenip hor görenin hiçbirini sevmez.’

19- ‘Yürüyüşünde ölçülü ol ve konuşurken sesini yükseltme. Gerçekten de seslerin en kötüsü eşeğin sesidir.’

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ
 فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ
 لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
 أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَنْ
 يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
 الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ
 كُفْرُهُ إِنَّا لَنُبَوِّئُ لِمَن يَشَاءُ أَلَمًا عَظِيمًا ﴿٢٣﴾ وَإِلَى اللَّهِ
 الْمَصِيرُ ﴿٢٤﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٥﴾
 وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ اللَّهُ مَّا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٧﴾ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ
 مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامًا وَالْبَحْرِ يَمْدُهِ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
 مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ مَا خَلَقَكُمْ
 وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَفَنَسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٩﴾

20- Ey âdemoğlu! Allah'ın göklerde ve yeryüzünde her ne varsa sizin faydalanacağınız şekilde meydana getirdiğini, sizi de somut ve soyut bütün bunlardan yararlanabileceğiniz özelliklerle donattığını hiç mi düşünmüyorsunuz? Yine de insanların bir kısmı herhangi bir delil ve vahyedilmiş bir kitap olmadan akletmeksizin Allah'ın âyetleri hakkında tartışırlar,

21- Ve bu inkâr edenlere, 'Allah'ın indirdiğine uyun' denildiğinde, 'Hayır biz babalarımızdan gördüğümüze uyarız' derler. Ya şeytan onları cehennem azâbına çağırmissa!

22- Allah'ın rızası peşinde olarak her kim Müslüman olursa artık o çok sağlam bir dala tutunmuştur. Bütün işlerin sonucunu Allah bilmektedir.

23- Ey ümmî nebi! Her kim de inkâr ederse artık onun inkârı seni tasalandırmasın. Sorgulanmak için hepsi huzurumuza dönecek. Sonra da yapıp ettikleri şeyleri onlara delilleriyle göstereceğiz. Elbette ki Allah akıldan geçenleri her yönüyle bilmektedir.

24- Onların bu dünyada geçimlerini sağlarız. Sonrasında onları gittikçe daha da şiddetlenecek bir azâba uğratarız.

25- Şâyet onlara, 'Gökleri ve yeryüzünü yaratan kim?' diye sorsan, üstüne basa basa, 'Allah' derler. De ki: 'Hamd yalnızca Allah'a âittir.' Ne var ki insanların çoğu Allah'ın yüceliğini anlayamıyor.

26- Göklerde ve yeryüzünde olanların hepsi Allah'a âittir. Kesinlikle O Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur yalnızca hamdedilmeye lâyıktır.

27- Şâyet yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem ve denizler de yedi katına çıkarılıp mürekkep olsa Allah'ın ilminin yazılması bitmez ama kalem ve mürekkep tükenirdi. Elbette Allah her dilediğini yapacak güçtedir, mutlak ilmiyle en doğrusunu yapmaktadır.

28- Sizin yaratılmanız da diriltilmeniz de yalnızca tek bir kişinin yaratılıp diriltilmesi gibidir. Elbette ki Allah her şeyi iştirmektedir, her şeyi bilmektedir.

29- Ey ümmî nebî! Allah'ın geceyi gündüzde gizlediğini, gündüzü gecede gizlediğini, her biri kendi yörüngesinde kıyâmete kadar deveran edecek olan güneşi ve ayı faydalana-çağınız hale getirenin de O olduğunu ve Allah'ın, yapıp ettiklerinizin her ayrıntısının kesinlikle farkında olduğunu onlara hiç mi anlatmadın?

30- Bunların anlatılma sebebi, Allah'ın varlığının gerçek, O'nun hâricindeki yalvardıklarının uydurma ve yüceler yücesi en büyük olanın yalnızca Allah olmasındandır.

31- Ey ümmî nebî! Allah'ın lütfuyla gemilerin denizde süzülüp gitmelerinin, O'nun kudretinin izlerini size göstermek için olduğunu onlara hiç mi anlatmadın? Sebat edip minnet duyan herkes için kuşkusuz bütün bunlarda büyük bir kudretin izleri vardır.

32- Dev dalgalar kâfirlerin bulunduğu gemileri bulutlar gibi kapladığında, onlar bütün benlikleriyle Allah'a yönelerek yalvarırlar. Sonra onları kurtarıp karaya çıkarttığımızda bu yüzden onlardan insafa gelenler de olur. Yalnızca kadir kıymet bilmez tam bir kâfir olan âyetlerimizi hor görür.

33- Ey insanlar! Rabbinizin emirlerine uyup azâbından kaçın! Korkun o hüküm gününden ki ne babanın elin-

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلُلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيْنَاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدُ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

den bir şey gelir oğlu için ne de evladın elinden bir şey gelir babası için. Kuşkusuz Allah'ın vaadi kesindir. Bu yüzden sakın bu dünya hayâtı sizin aklınızı çelmesin, **sakın ha şeytan da Allah -affeder diyerek- kandırmasın sizi!**

34- Kıyâmetin vaktini yalnızca Allah bilmektedir. O nereye, ne zaman, ne kadar yağmur yağdıracağını da bilir, rahimlerde olanları da her yönüyle bilir. Hiç kimse yarın madî-manevî ne elde edeceğini bilmez. Hiç kimse nerede, nasıl öleceğini de bilmez. Elbette ki Allah her şeyi bilmektedir, her şeyin farkındadır.